

ЧОЛААЧЫ—АЖААП АЛЫШКЫНГА ЧУГУЛА КИЖИ

Тараагынын куш-ажылынын түн-
келди үндүрүр эк-не харыс салгалы
үе — дүжүт ажаап алышкынын
чокушулаан. Ол дээр, көдө ажал-
агынын ажал-ишчилерине, меха-
низмдерге, чолаачыларга шыгыны
шылгалла болур. Шагаан-Арыгын
автоажыл-агынын, албан органи-
зация чөйрөсүнүн чолаачылары ра-
йонун Булутта бажынына чыг-
гаш, автотранспорт аварияны бол-
дурбазынын болгаш автомашиналар-
нын чолаачыларынын дүжүт ажаап
алышкынына киржилгенин тутай-
ла айткыны чуугаалайлар.

Көдөзүн ажал-ишчилерине ду-
залажыры-биле Шагаан-Арыгын
автоажыл-агынын чөйрөсүнүн чолаачы-
лары дүжүт ажаап алышкынына
хаптарлар.

Бо чутула кампания ажалыга
колхоз, совхозтарнын чолаачылары
база улуг ролду ойнарлар. Олар
чутула тараа дагыжыларга өсөс,
харын кол мал чыны салысту ферма-
лар төптөргө, ону салыр чөйрө-
гө сөөртүп чөйрөсине ажал-
даар хүлээлгилер. Мынчалаш

Автомашиналарны ажаалдаже

Тыянын автоагредел чөйрөнүн автоажыл-агылары чаа дүжүтүн та-
раазын сөөртүп, дагыжыларга 548 автомашиналарын болгаш 150 ко-
жууларын чорудар. Ынтаянша бо харыс салгалы кампания ажалыга
бүтү ажал-агылар баш бурунгар боздот белеткели кылды. дүжүт
ажаап алышкынынын үзөндө машиналарнын урелки турун бээр чо-
руктарын болдурбас дээр кузавтарын болгаш кол кезектеринин сөй-
төргө эки шынарды кылмы туурар.

Минускенин автоажыл-агыны бо кампания ажалына белеткели
багай өсөс чоруткан. Чүс аят күнүтү чөйрө болгон он ийн тоюу чүс
сөөртүр кожууларын автомашиналарын кидирин ажал-ишчилерине
чорудар. Ам 100 автомашина тараа ажаап алышкынына киржири-биле
бүтүр белеткели. Частан борайла бээр тарааны шып алыр брезентин
бурун машина бүтүрүшкө бар. Автоколонна-биле кады коңуу чоруту
сөйтө мастеркаланы база ажалылаан болгаш эржеке чутула сөйтө
кесектери бүрүп халдырар. Ол ажал-агы эл дүжүтүлгө мурунчак
чолаачылар тараа ажаап алышкынынын үзөндө ажалдаар кылдыр
кирген. Автоколонна-биле АТА-ны ажалла кидиринини чачалыгы
И. И. Деревянов удуртуп чорудар. Ата дуалажыры-биле диспетчер-
ни болгаш автоколонна-биле начальниги быгылаан.

М 3 чүк АТА-ынын партия организациянынын контролю-биле дүжүт
ажаалдажына барып ажалдаар автомашиналарын сөйтөргө чорут-
кан. Мында 70 автомашиналарын бүрүп дерип белеткели. Автоколонна-
биле кады ийн коңуу чоруту мастеркаланы сөйтөргө чорутула
кесектери-биле халдырар, тараа шывар брезентинин база берген. Бо
автоажыл-агыла чаагай дүжүтүтү тараазын сөөртүр автомашиналар-
нын сөйтөргө эки шынарды кылдыр дээр сөйтөргө чөйрөсүнүн чолаачы-
ларынын болгаш сөйтөргө чөйрөсүнүн ажалыга калбарган. Сөзү
дуула машина бүрүдү күрүнө шыгымынша 200 тоюу тарааны сөй-
түтү. 30 муң километр маңындагынын эртер хүлээлгилер чолаачы-
лар алган.

Шагаан-Арыг, Чалаана, Кызыл-Мажалык АТА-лары тараа ажаап
алышкынына автомашиналарын белеткели багай организациян.
Дилет материалдарын чөйрөсүнүн машиналарын чартык кезинин
кузавтарын сөйтөргө. Кызыл-Мажалык АТА-ынын начальниги эш
Симовс жолдуу төңүзүгө чөйрө кузавтар сөйтөргө чөйрөсүнүн
дилет материалдарын тыптыны алыныче салып салбаанын ийн ча-
зынчыларын ажал-биле бүрүп халдырып шыдаван.

Ам ол АТА чутула 10 кубометр дилет материалдарын тыптынып а-
ган, ол 10—12 машинаны кузавтарын сөйтөргө чөйрө, а мыда кузавтар
сөйтөргө машиналар барык 40 ажал болгаш оларын дилет шывар ма-
териалдар база чок болуу турар. Ында партия организацияны чаагай
дүжүтүтү тараазын сөөртүп, дагыжы бо улуг кампания ажалына авто-
машиналарын сөйтөргө чөйрөсүнүн дутайында бо дүрөчүгү айткыны
чугаалайлар көрбөз.

Автомашиналарын чоруту үзөндө эки шынарды сөйтөргө доозары
сөйтөргө бригадаларынын ажалыга калбарган социалист чараш-
тын кол халдырар. Ынтаянша чараштын түнөлдө доталаан үндү-
рүп, мурунчак сөйтөргө чөйрөсүнүн материалды согуургаалы кайла-ла
көдүргөндүр, мыда ажал-иштин шывары бедик, бүтүрүчүлүгү улуг болур.

К. КРУГОВОЙ,
Тыянын автоагределинин ажалла кидиринини начальниги.

чолаачыларын ажалла машиналарын
үрелбес, турушкунга таварышпас
болзун дээр сөйтөргө болгаш белет-
кел ажалдарын улам күштелдирер,
олче кол кичээлгө салынган туру-
ры чутула.

Шагаан-Арыгын автоажыл-агы
чөйрөнүн коллективинде планын
ооалгазын авария кылбайн, ай-
айы-биле күсөтүп туур мурунчак
чолаачылар бар, оларга аштер Н.
Белков, Н. Проценко, Н. Савельев,
И. Мохомидов ажалла хал-
маажыр. Олар дүжүт ажаап алыш-
кынына киржилгенине база белен.
Район чолаачылар Михаил Нов-
иков, Александр Шупин олар кол-
лективне бедик хүлээлгилер чача-
ланган.

Чолаачы — автомобиль транспор-
тула кол кичи. Оон бедик мерге-
жилди, быгыт сагыла-чүрүмүт,
бодуну хүлээлгени болгаш хары-
салгазын медреселди билер чоруту-
лан машинаны ажалла, куш-ажы-
лы бедик бүтүрүчүлүгү бозуру ха-
маажыр. Ынтыг түрбүжө, Шагаан-

Арыгын автоажыл-агы чөйрөнүн
болгаш ажал-агыларын чамдык
чолаачылар чолаачы хүлээлгенине
ак сөйтөргө өсөс, машинаны кам-
ныг өйлөсөс, авария кылыр чо-
руктар дутайында ажал хей факты-
лар хуралта идерез.

Оон чамдык чикектерин мындыг.
«Х Улут хурал» колхозтун чолаачы-
нын эш Онуу-оол машинанын а-
жалындан оон сөөрткөн бөзүнүн
төтүлгөн. «Найрал» совхозтун чо-
лаачы эш Зорин «ДТ-54» трактор-
биле үсүлгөкөнгө ол ийн тех-
ника үр теде ажалын үгөн. Чаа-
Хал чөйрөсү өмөлдөгө чөйрөсүнүн
эш Рукосев дежурный хүлээлге-
зинин үзөндө ажалгенин дүгөн
дуа чөйрөсү чаа машинаны авто-
машина-биле үсүлгөкөнгө, ажал-
лаан авария бүрүдү чолаачыларын
ажыл үзөндө орутка чоруп, маши-
нанын рулонга олтургаш, арага жип
алгаш, дүгөн халдырынан болу-
лаан.

Бо чамдык ажалын бээр 28 чо-
лаачы чолаачылар эргезин кызты-
кан. Авария кылган чолаачыларын
чөйрөн когарлы 783 рубль бол-
ган.

Автоажыл-агы чөйрөнүн пармын-
га болгаш колхоз, совхозтарнын га-
ражтарынга техниктиг көрүлгөн
хыналазын чорутканынын түнө-
лдө чутула «Куш-ажылы хосту»
колхозтун гаражына болгаш хына-
ла (гараж эргезинин эш Жонко)
эки түнөлдөргө көргөсөн. Бөкө
ажыл-агыларга багай болган.

Идван атыг колхозка комиссия
чөдө бөзгө, оон чолаачылар, ма-
шиналарын техниктиг көрүлгө
белен өсөс байдалын көргөсөн.

Бо чамдык тарааны үнүжү эр-
кен чамдыктын эки ден чүвени
илеткели болгаш савал бергенге
демдегиле, эртен чамдык турган
чөйрөсүн айткылар. Чүс дээр,
автоажыл-агы чөйрөнүн маши-
наларын хей улаа ажаа турушкун-
га таварыш. дүжүт ажаап
алышкынына үнүжүлгө машина-
ларын чамдык тарааны савал
чөккө сөөртүргө кузавтарын бе-
леткезген, ыдык болур чүлүлөр ту-
гулаан.

Чолаачы кичи ажалга эржеке
тур, орайга чөйрө ажалдаар бол-
ганда, ажаа аш-чөм арпаан болур,
дышканын удуу тыртып алыр дээр-
ге чуртталга чөйрөсүнүн орун-
дөжө чөйрөсү, оон журунган фу-
байкаын сөйтөргө, кайназынга
дүрүжү чыдып алыр чорутар ту-
гулаан дээр «УТКА-ны 25 чылы».
«Улут-Хал» болгаш өскө-лаа ажал-
агыларын үнүжүткүлүгүн,
бригадаларын адрезинге халы-
рыштыр чөйрө шүтүмчүлөрдө бол-
гулаан. Комбайнлар урел бөзгө,
ажаа турган машинаны өскө үс-
төкчө азы мал чөм дагыжыларын
чорутулар чүлүлөр тургулаан.

Район төвүгө болуп эркен ху-
ралга кирешкен чолаачылар район-
нун көдө ажал-агынын ажал-
дажыларына, ынагыны чолаачы-
ларга кыйгырып үндүрүп, хүлээп
алган.

Д. АРАНЧАА,
К. КРУГОВОЙ,
Тыянын автоагределинин ажалла кидиринини начальниги.

чөйрөсүн бүрүдү ажалга көк хо-
жуе айттыркан халык болуу.
Чүс ушак ажал километр чөйрө
эрткен, Агисск суурда үнөи
километр бээр Агисскын ар-
чыгажына көдүрүп жылдыны,
хей-ле кийилер, машиналар орук
халыкында көстүп турган. Эр-
те-бурунгу бурт улустуң бөзү-
биле бистерге ак чөм куткан.

Удаваанда Агисск чөйрөгө чө-
дө хонуп келдины.

«Кирис морданы, эржим ала-
чылар» деп лозун. Полюс-
бистер даяр чөйрө турусту-
лаан. Семенин киржилгенине
ажалы чонлар депутаттары
мынчак орут Советтин күсө-
мунуң даргазы Б. Ш. Шагдары
бейр чөйрөгө.

Совет улустарын акы-дуула
өг-бүдөйлөп Агисск бурттары
чаа ажалдаары тууду турар.
Шаанда мал ажал-агынын көп-
күн чонун ажалдаары аар-бер-
лор чоран. Ноня, байлар, лама-
лар оларын үшөт, дээрбелен,
карагы-буудула бөйдага тууду
турар; бичи-бичи самдар өг-
лөргө чурттан, шагын дөрт эр-
гөлдөшкө-ла шымарыга бир
чурттан бир чуртте көкүлү
чурттур турган. Он чытан хо-
жула ам үнөи кире чаа суурлар
туртуштугулаан. Сөөлүг бээр
чылдар шитине колхозтарга бо-
лгаш совхозтарга 20 школарын
туткан, база 10 школарын ту-
дуу турар. Суур бүрүдүгө кул-
тура-амыралдык албан чөйрө-
ны, магазинер, почта хүлээп
алыр пункттар, амьлар халы-
дырмалаанын комбинаттары,
радиобелдирер, чунар бажынар
бар апарган. Орукта 800 бажы-
лар, 300 медицина ажалдажыла-
ры, 200 култура ажалдажыла-
ры, көдө ажал-агынын 400
ажыл тусула ортомонгери ажал-
лап турар. Лооно өөрөлгө чөй-
рөлүк 300 ажал бейр оолдар,
мыстар өөрөлүп туралар, степе-
нияны оларга колхозтар төлө
турар.

Орукта 4000 ажал радиопри-
емник бар. Бажы-балгат бүрү-
дүлө амгы үнөи улуг өрөктөп
мөбөлдери. Алды чурттакчы
тургүдө-ла машина азы мото-
пикл. Чыл дүрүдүгө көдөзүн
ажыл-ишчилери ийн чартык ми-
лион рубльге язы-бүрү бажы-
нары салып ал турар. Өг-бүлө-
нүн айд ортук ажал төлөви-
р — 190—200 рубль.

Көдөзүн бот-бүтүгү уран
чүтүтүн сөөлү Бүтү-россий
рүдөзүн 35 агиталер лауреат-

Арыгын автоажыл-агы чөйрөнүн
болгаш ажал-агыларын чамдык
чолаачылар чолаачы хүлээлгенине
ак сөйтөргө өсөс, машинаны кам-
ныг өйлөсөс, авария кылыр чо-
руктар дутайында ажал хей факты-
лар хуралта идерез.

Оон чамдык чикектерин мындыг.
«Х Улут хурал» колхозтун чолаачы-
нын эш Онуу-оол машинанын а-
жалындан оон сөөрткөн бөзүнүн
төтүлгөн. «Найрал» совхозтун чо-
лаачы эш Зорин «ДТ-54» трактор-
биле үсүлгөкөнгө ол ийн тех-
ника үр теде ажалын үгөн. Чаа-
Хал чөйрөсү өмөлдөгө чөйрөсүнүн
эш Рукосев дежурный хүлээлге-
зинин үзөндө ажалгенин дүгөн
дуа чөйрөсү чаа машинаны авто-
машина-биле үсүлгөкөнгө, ажал-
лаан авария бүрүдү чолаачыларын
ажыл үзөндө орутка чоруп, маши-
нанын рулонга олтургаш, арага жип
алгаш, дүгөн халдырынан болу-
лаан.

Бо чамдык ажалын бээр 28 чо-
лаачы чолаачылар эргезин кызты-
кан. Авария кылган чолаачыларын
чөйрөн когарлы 783 рубль бол-
ган.

Автоажыл-агы чөйрөнүн пармын-
га болгаш колхоз, совхозтарнын га-
ражтарынга техниктиг көрүлгөн
хыналазын чорутканынын түнө-
лдө чутула «Куш-ажылы хосту»
колхозтун гаражына болгаш хына-
ла (гараж эргезинин эш Жонко)
эки түнөлдөргө көргөсөн. Бөкө
ажыл-агыларга багай болган.

Идван атыг колхозка комиссия
чөдө бөзгө, оон чолаачылар, ма-
шиналарын техниктиг көрүлгө
белен өсөс байдалын көргөсөн.

Бо чамдык тарааны үнүжү эр-
кен чамдыктын эки ден чүвени
илеткели болгаш савал бергенге
демдегиле, эртен чамдык турган
чөйрөсүн айткылар. Чүс дээр,
автоажыл-агы чөйрөнүн маши-
наларын хей улаа ажаа турушкун-
га таварыш. дүжүт ажаап
алышкынына үнүжүлгө машина-
ларын чамдык тарааны савал
чөккө сөөртүргө кузавтарын бе-
леткезген, ыдык болур чүлүлөр ту-
гулаан.

Чолаачы кичи ажалга эржеке
тур, орайга чөйрө ажалдаар бол-
ганда, ажаа аш-чөм арпаан болур,
дышканын удуу тыртып алыр дээр-
ге чуртталга чөйрөсүнүн орун-
дөжө чөйрөсү, оон журунган фу-
байкаын сөйтөргө, кайназынга
дүрүжү чыдып алыр чорутар ту-
гулаан дээр «УТКА-ны 25 чылы».
«Улут-Хал» болгаш өскө-лаа ажал-
агыларын үнүжүткүлүгүн,
бригадаларын адрезинге халы-
рыштыр чөйрө шүтүмчүлөрдө бол-
гулаан. Комбайнлар урел бөзгө,
ажаа турган машинаны өскө үс-
төкчө азы мал чөм дагыжыларын
чорутулар чүлүлөр тургулаан.

Район төвүгө болуп эркен ху-
ралга кирешкен чолаачылар район-
нун көдө ажал-агынын ажал-
дажыларына, ынагыны чолаачы-
ларга кыйгырып үндүрүп, хүлээп
алган.

Д. АРАНЧАА,
К. КРУГОВОЙ,
Тыянын автоагределинин ажалла кидиринини начальниги.

чөйрөсүн бүрүдү ажалга көк хо-
жуе айттыркан халык болуу.
Чүс ушак ажал километр чөйрө
эрткен, Агисск суурда үнөи
километр бээр Агисскын ар-
чыгажына көдүрүп жылдыны,
хей-ле кийилер, машиналар орук
халыкында көстүп турган. Эр-
те-бурунгу бурт улустуң бөзү-
биле бистерге ак чөм куткан.

Удаваанда Агисск чөйрөгө чө-
дө хонуп келдины.

«Кирис морданы, эржим ала-
чылар» деп лозун. Полюс-
бистер даяр чөйрө турусту-
лаан. Семенин киржилгенине
ажалы чонлар депутаттары
мынчак орут Советтин күсө-
мунуң даргазы Б. Ш. Шагдары
бейр чөйрөгө.

Совет улустарын акы-дуула
өг-бүдөйлөп Агисск бурттары
чаа ажалдаары тууду турар.
Шаанда мал ажал-агынын көп-
күн чонун ажалдаары аар-бер-
лор чоран. Ноня, байлар, лама-
лар оларын үшөт, дээрбелен,
карагы-буудула бөйдага тууду
турар; бичи-бичи самдар өг-
лөргө чурттан, шагын дөрт эр-
гөлдөшкө-ла шымарыга бир
чурттан бир чуртте көкүлү
чурттур турган. Он чытан хо-
жула ам үнөи кире чаа суурлар
туртуштугулаан. Сөөлүг бээр
чылдар шитине колхозтарга бо-
лгаш совхозтарга 20 школарын
туткан, база 10 школарын ту-
дуу турар. Суур бүрүдүгө кул-
тура-амыралдык албан чөйрө-
ны, магазинер, почта хүлээп
алыр пункттар, амьлар халы-
дырмалаанын комбинаттары,
радиобелдирер, чунар бажынар
бар апарган. Орукта 800 бажы-
лар, 300 медицина ажалдажыла-
ры, 200 култура ажалдажыла-
ры, көдө ажал-агынын 400
ажыл тусула ортомонгери ажал-
лап турар. Лооно өөрөлгө чөй-
рөлүк 300 ажал бейр оолдар,
мыстар өөрөлүп туралар, степе-
нияны оларга колхозтар төлө
турар.

Орукта 4000 ажал радиопри-
емник бар. Бажы-балгат бүрү-
дүлө амгы үнөи улуг өрөктөп
мөбөлдери. Алды чурттакчы
тургүдө-ла машина азы мото-
пикл. Чыл дүрүдүгө көдөзүн
ажыл-ишчилери ийн чартык ми-
лион рубльге язы-бүрү бажы-
нары салып ал турар. Өг-бүлө-
нүн айд ортук ажал төлөви-
р — 190—200 рубль.

Көдөзүн бот-бүтүгү уран
чүтүтүн сөөлү Бүтү-россий
рүдөзүн 35 агиталер лауреат-

ТЕЛЕГРАФ МЕДЭЭЛЕП, ДАМЧЫДЫН ТҮР

ДОПЧУЗУ- БИЛЕ

КОММУНИСТИК ПАРЛАЛГАНЫ
ФОНДУЗУГА

РИМ. Коммунист парлаганы
фондузунга акша-хөргө чыг-
дарынын чуртта калбарган кампа-
нияны чоруп турарынын үзөндө
итал чөп 850 миллион лир акшалы
чылган. Акша-хөргө чымыр ур-
гүлүчүлөшкөн. Ийн миллиард лир
акшалы чымыр бодат турар.

ПАРАГАВ ПАТРИОТТАРГА
ХОСТАЛГАНЫ 633Р!

БУЭНОС-АЙРЕС. «Бүгү делегейин
эр-хөргөсөс кижилери! Политика
таала-биле хоргуттырган пара-
гавай кижилерин амы-тыны айымыл
байлаа таварышкан. Чүлөк-бужар
кичи-бекти олардан ажуурин не-
гедер!» — деп кыйгырыгыт чүлүл
Парагавайны Компартиянын ор-
ганы «Унида Парагавай» солун па-
лаан.

Антонио Майдананы, Альфредо
Алькорти, Хулио Рохасты болгаш
политиктиг база социал чылдактары
белет хоргуттырган өскө-лаа чүс-
чө партияларын хостар дээр деми-
сөйрөгө бүгү делегейин эр, хө-
рөсөс кижилерин ол солун кыйгы-
рган.

Парагавайда бүгү революшчу, де-
мократтыг болгаш патриотчу күнтерин
хоойлаан дажылар деп чарлаан бол-
гаш дерин истен-сүрүшкүлө тавары-
шырып турар деп ол солун де-
мдегиле.

Антонио Майдананы болгаш ка-
ра бажынарда чылар өскө-лаа па-
рагавай патриоттарын хостар дээр
делегейин эр-сөйкө каттыштырыл-
ганынын медреселы бо чылдын ав-
густ алдын 13-ке чөйрө эрттер.
Ол неделя болза национал хостага
дээр медреселө парагавай улустун
дайынч сагыш-сеткилин болгаш ма-
дырыг чоруту хүлээп көргөнгөн
демде болур.

КОЛУМБИЯДА КОММУНИСТЕРНИ
ХОРУГДАП ТУРА

БОГОТА. Боготода полицейский эр-
ге-чаргалар Колумбиянын Компар-
тиянын Топ Комитетинин секре-
тары Хесус Вильегасты болгаш пар-
тиянын өскө-лаа өскөс удуруткы-
ларын тулуп хоргутканын Колумбия-
нын Компартиянын Топ Комитети
дыңаткан болгаш оларны хостар-
ын негези.

(СЭТА).

ИНДИЯ. 500 хпре бажык элери,
ажылыны, албын-халкыг хөргө-
жөпөп АКШ-тың Калыгулда Ин-
формас агентилегинин библиотека
бажынынын чамыга ВДР-ниң хо-
райлары болгаш суурлары АКШ-
тын ужал чүлүлүн бомбалап тура-
рына удураалышкынын чыска-
лын эрттерген.

АП—СЭТА-ның телефотозу.

АЖЫЛЧЫН АНГЫНЫЧ ШЫПАТТЫНГАН АВАНГАРДЫ

СОФИЯ. Аларлыг хүнүк — Болгариянын Коммуни-
ст партиянын 75 чыл өм болгаш улус демдегиле.
1891 чылда Бузуджа дагыны сүүр бажына, түрүп
кулданычларга удуу тулушкуннар үзөндө на-
ционал-хосталгалыг демиселди кайгамчыгыт мадыры
Хаджи Димитрий өлгөн чөйрөгө, социалист бөлү-
терин төлөзөкчелеринин баштайгы конференциясы
болган. Болгариянын социал-демократтыг партиянын
улуг болгаш үр-түңөлдүг ажал-чорудугазы ол үе-
дө бээр эгелен. Ол конференциянын киржикчилери
партиянын программаны болгаш уставын бадылаан.
Чуртка социализмни пропагандаларын ол документи-
лерде көргөн. Бодунуң органы — «Работник» дээр со-
лунну үндүрерин база шиптирлээн. Ажылчын ан-
гыныч авангарды, Болгарияда социализм тургузууш-
кунуң организандыгы болгаш сөрүп киржикчи —
Болгариянын Коммунист партиясы Болгариянын со-
циал-демократтыг партиясындан үндөйлөп тургу-
туган.

Байырлыг хүн-биле холбаштыр Бузуджага хай муң
кижи киржикчилит митинг болган. Ажаа Болгариянын
партиянын болгаш чазанын удуруткылары киржи,
Болгариянын Коммунист партиянын Топ Комитети-
ниң бирги секретары, республиканың Министрлер
Чөвүлелиниң Даргазы Тодор Живков чүе чугаалаан.
Румыниянын Коммунист партиянын Топ Комитети-
нин Чингине секретары Николае Чаушеску Болгарияда
дышканын туур айы-биле база ол митингте киржи,
он киржикчилеринге чүрөктүн ханызындан байыр че-
дирген.

(СЭТА).

ВДР-нин Даштыкы херектер министерствозунун медеглели

ХАНОЙ. Август 2-де америк само-
леттар Хайфонун чурттакчылыг
кварталдарын болгаш экономиктиг
объектилерин үш удаа аратаагы
бүзү-биле бомбалаан деп, ВДР-ниң
Даштыкы херектер министерствозу-
нун медеглелинде чугаалап турар.
Бомбалаашкынын түнөлдө хей
тайын чурттакчылар өлгөн, оон
иптиде 16 шах уруулар бар, хей
саныг бажынарын үрөн.
Чутка сөөлү төнүн тургузула
бөзүн америк агрессорлар Согуу
Вьетнамын 15 хоорайлары бол-
гаш чурттакчылыг хей райондарын
бомбалаан. Америк ужал чүлү ВДР-
ниң 14 жоууларынын сүтат дө-
рөшкүлөргө база бомбалаан.

Америк бажыныкы бөдүлөр
чүлө «шериг объектилерин» бомба-
лаашкына таварыштыр дээр бот-
тарын хоойу чугаалушкуну
бо түлөдөргө-биле сойлап ту-
рар дээрин медеглелде демдегиле.

Вьетнамын Демократтыг Респуб-
ликанын чазы Вьетнама агрес-
сори дайынчыг калбарып турарына
шиптирлэг удураалган.

Ирак чазактын дүшкени

КАИР. (СЭТА). МЕН агентилегин Багдадтан дыңатканы: Ирактың
премьер-министри Абдел Рахман аль-Баззз бодунуң чазактын дүшкөн
дугайында медеглели Ирак Республиканын президентини Абдел Рахман
Арефе тудуккан.

Президент Арефе чаа чазакты тургузарын Наджи Талекке дааскан.
Чаа чазакты тургузарын албан өзү-биле хүлээп алган мек деп, Наджи
Талек МЕН агентилегини корреспондентизинге медеглел.

1941 чылдын август дүнезинде

1941 чылдын август 8-гич дүне-
зинде бөдүк совет самолёттар Бер-
линге халлаашкын кылган деп ың-
наздык чамык кижилер шуут-ла
бузгунган, ол дээрге мырынай хеп-
хенертен болган тынзын.

— Бистин кезектин ужулчулары
фашисттик наймысалды бир-ле
дугаарында атаккалар ужура тавы-
рышкан чүе — деп, Балтий флотунун
шерит-агаар күштеринин мина-тор-
пел талазы-биле ужулчулукун
бурга полканын штурманын чоразан
Петр Ильич Холлов чыгалап турган.

Оон бээр чээрби беш чыл эрткен,
мычазажок ам шерит-агаар флоту-
нун ужулчулукун штурманын на-
чалыгын алган дугаарында элел ту-
рар, ужулчулукун генерал-лейте-
нантызы Холлов ол дайынчы хүн-
нере болуп турган бүт-ле чүүлдерин
ол дугаарында сактып оор.

— Германияже разведка ужул-
чулукунга болган Берлиннин же-
риг объектилерин бомбалаарында
беткеер деп дугаарында ап турары-
нда Ленинград чыгышта турган
бис — деп Петр Ильич чыгалап-ыр.
Балтий далайын согуз талазында
Элел дээр эстон ортулукка дораан-
а ужулчу чедер берген бис. Ужул-
чулукун ортурарын, фашисттик най-
мысалдык объектилерин мык бил-
лп алырында, самолёттарын белет-
көөринге дөрт хүн эрткен.

— Ол каныг самолёттар болуп
турганмы?

— ИА-4. Ол самолёт шакта түш
түс километр ужулур турган. Бал-
тий далай-агуст дүнезини мыкка. Ын-
чангаш карагылап чорза Берлинге
чедер болган оортан дедир ужулур
кедир төлөөсө, чырып келген үеде
ужулур үер ужулур турган.

Баштайгы ужулчулук үезинде
баштайгы машина полканын коман-
дир полковник Е. Преображенский
башкарган. Балтий далайын
эриин дугаар, Штеттинге угулдуш
ужулукан бис. Айдын дүне болган,
ол биске шактык ужулчулукун тур-
ган, чүге дээрле бултуралан суга
төд элелдер кестүп тургалаан ужул-
чулукка эриг демектери төдөргөй ка-
тубей турган.

— Чигелетинин алырда тигел-
жир боттары бистеге дуулаан.
Чер кырында прожекторлар чырык-
чылаанайын турарын хенертен эс-
керип каан бис, оон алгаш көргө
тигелжир боттарын бистеге бир түш-
үбисе салчп турган бис. А Штет-
тинин районунга самолёттар хоар
линдикти прожектор-биле чырыт-
каш, бисти самолёттарын хоаруун
деп сактаал-лаа турган. «Аэропро-
м» чуда болган каанса деп ботал
сакышка кире дүжүп тургалаан.
Мычала-лаа боттарын танытырып

болбас турган. Соруга дээрле Бер-
линге-ле болгай. Берлинге ырактан-
на көрүп каан бис, чүге дээрле ку-
лчулары чырык турган. Калча-
рап, тогулун барган фашисттерин
болдымга оларын наймысалынын
кырында орустар кестүп келер деп
чүе кирейин тургалаан оортан на-
зеп болган — деп, генерал сактып ту-
галаан.

Берлинге химия заводтарынын
районунга баштайгы бомбалау чымыл-
гылай бээр бисек-ле тоорайга чы-
рыкты ажурткан. Ынчаарга совет
ужулчуларынын ол хоорайга та-
варып эртен чедеринге түшүлүп
арт хып түгөн, ыңчангаш олар бом-
балау үрүлчүлүгүн турган.

Албагыч дедиринде чач-ла
онгарып үгөн немешер агаардан
таалаашкынга ууру камгалаанын
системанын халелдирин үндүргөн.
Чүс-чүс прожекторларын херелде-
ри дээр өрү чырыктыканын үгөн,
дегир снарядтары бүгү талаалардан
сыгылып үчүп турган.

«Берлинге чоруп түр мен, онза-
ганы күсөттинис, дедир ээстер
деп баарымыс» деп радиограмманы
алгыш-радыс Кротенко баажак
ламчытаан.

Дедир чорутуу белем эвес турган.
Зенит алышкынында, дүнеки ис-
тебелдеринде тайлаар төлөөсө, бу-
дун чорук азы ийи минута сакыла-
ла угуланышынын эскертир ужул-
таварып турган. Далайын дүне-
ге көрүп ужулчулук күзүп чор-
азан. Азак соода далай-лаа кестүп
кедген. Мычтанаш аныктарында
манап турган аэродромуна, че-
лин келген бис.

Берлинге ужулчулук 7 шак үр-
гүлчүлүк. Ам ужулчулукуну мы-
лды үрүлчүлүк-биле болган чер
арзынын ыңыг кемчээл-биле кы-
ны-лаа кайгалы шыдаас сен. Ол
дээрле ужулчулукка анал-ла бир
чүе апарган. Мычазажок ужул-
чулук шылаар аргалары бир яны
турган 1941 чылдын августта
фашисттик наймысалга агаардан
барып согушкун таварышты-
лары эрес-маадырыг херек бо-
луп турган болбайн аап. Мын-
чан тигелжир Смоленсктин апа-
кан болган Москваже түткүлүп, бот-
ларын тигелжирин дугайын
бүгү дегелге чүлчүлүк турганар
болгай. Август 9-түн дүнезинде би-
стин далайын ужулчуларымыс
Берлиннин кырында база дагып кес-
түп келген, а оон соода ону тай ка-
пал болмаан. Полковник Преобра-
женский, капитан Холлов ботал
оор алырында дайынчы үш эштерин
Совет Эмелелин Мадыры атты
тывыскаан.

А. МЕДВЕДЕВ.
(СЭТА-нын көр.)

АМДАР АДУШУПЕС ЧЫЛДАР

Петр Заломовтун изи-биле

А. М. Горькийнин «Аза» деп романы-
нын маадыры Павел Власовтун өвүр-хө-
виринге көргүстүгөн билдингир ажилын
революционер Петр Андреевич Заломовтун
дугайында элзиз каш документилер Кра-
сноярск крайнын куруне архивинге тышыл-
ган.

Енисей (Улуг-Хем) губернаторунун гу-
берниянын шугаа эргелелинин начальни-
гыне 1907 чылдын апрель 7-де чоруткан
чымт бижинде: «Махлаковск өлөөсө эр-
гелелинин медалын эзууга Енисейнин
уезд исправниги курунеге удуз нем-буруу-
луг үүлгиде дээр Махлаковск суурже ш-
лүткен Петр Андреевич Заломов уг-шиг
чок чиккен, оон кадайы Жозефина Зало-
мованын сөзү-биле алырга, шуут дедир чор-
уткан деп мендэ дыкчатын.

Заломовтун даштыкы демдектери: 26
харлыг, узуну 2 аршин 8,5 вершка, на-
рактары кара хурун, арны мылгаар, дум-
чуу анаа, башынын дугунун, салынын өңү
кара сарыг, оон өскө онзагай демдектер
билдинтес.

Ынчангаш, Силерин буйныккага иде-
ген, Заломовтун даштыкы айтшымын
полиция органдарында берип, оон тут-
турганынын дугайын меңдэ дыкчадары-
кары диледим» — деп бижизин.

«Курунеге удуз нем-буруулуг үүлгиде
дээр» шулуткен ичкини дугайында ол
документини төвүгү мындыг чүе-дир.

1902 чылдын май 1-де Сормовога болган
демонстрациянын курунеге «Хаан казан
чоң болуун!» деп бижиктиг кызыл тунту
кичкиди тулуп алган анык ажилчын

Петр Заломов чоруп орган. Демонстрация-
ны базары-биле ширеглер чоруткан...
РСДРП-нин Нижегород комитетинин
«Искра» солуга парлаттыган листовка-
зында тун туудучу П. А. Заломовтун
маадырыг чоруткун дугайын мынчаар
бижизин: «Штер! Солдаттарын чыдала-
рыдан чалданмай, бодуну турунуга
төңүзүнгө чедир маадырымыз аркан
бо ичкини эрес-адымны кым-даа мага-
даар. Оон маадырыг үлөгөр-чизин на-
ман-даа уталаары, штер! Оон үлөгери
хосталга дээр демиселдин тигелгезинге
чедир эрес-адым түлчүрүнче бисти суорук
кирер».

Май 1-ини ол демонстрациянын бе-
лук киришчилерин шүптү эргешелзин
назааш, Чөөн-Сибирьге бүгү назымында

шүлүү деп суутаан. Демонстрациянын
киришчилерини судка чугаалары «Иск-
ра» солуга парлаттыган. Оон киришле
чуулуну В. И. Ленин мынча деп бижизин:
«Заломовтун, Бестун, Самылиннин,
Михайловтун болгаш оларын эштеринин
үлөгери, «Хаан казан чоң болуун!» деп да-
йынчы кыгызы Россиянын бүгү ажилчын
аңгызын, ол ыкшаа маадырыг, бүгү чоң-
нун хосталга дээр шитпирит, чырыт-
кылыг социалисттик келер үе дээр, чайгы-
лыш чоң ажилчын шимчээшкенин хос-
талга дээр демиселче суорук кирер».

Губерния тавундан 300 верста ырак
Махлаковск казза суурга шүлүлгө тур-
гаш Петр Андреевич каныг-даа амыл түш
чааан, а губерния эргешелгелери аңаа
каныг-даа дугаа көргүспей турган, ыңчан-
гаш өңү Красноярске хоорайже шилчиди-
рин губернатордан ал дилзат. Оон кадайы
Жозефина Заломовна Заломов Енисей гу-
бернаторунун адынга оларын өг-бузелин-
ге дугаа көргүзбей дилзат чагааны база
бижизин.

Жозефина Заломовна Гашер Заломов-
биле кады Сормовонун партия органдары-
зынга амылган турган. Дамда-Ростов хо-
райга 1902 чылдын курунеде тулуп хо-
ругаттыргаш, Петр Андреевичини шө-
лүтүргөн суурунче шүлүлгө келген.
(ПМА).

ШКОЛА СЕПТЕЛГЕЗИ

Август 10-га чедир

Эриин районун школары чач
өөредилге чыгында септелге-белет-
ке ажилдарын бо чымыс өскө чы-
далаа болдоорга организастыг чору-
дуп турар.

Саян Артаев директорлаан Нарын
ортумак школарынын коллектив
септелген элп шыларын дооскан.
Күрүне комиссияга хүлээп,
бо школа кыжын оттулар 1200
кубومتر топкаш мытты школа хе-
риянын иштинде дамылап дүжүр-
ген.

Нарынчылардан Сарыг-Булун ор-

тумак школарынын септелчилер
база багай эвес ажилдап, школарын
септелген бүрүн дооскан. Школа
ам чүгөс 257 кубومتر тайгада бе-
леткен топкаш мыжын сөөртүп
алыры аркан. Ол ыкшаа Бай-Дар,
Морен болган Кызыл мыдыс шко-
лары бо хүнере оттулар мыш
сөөртүлгөндө дооскаар.

Эриин районун школары сеп-
телчилер август 10-да дооскан,
күрүне комиссияга дугаарлаар.

В. ПИВАНОВ.

Хүлээп алырынга белем

Улуг-Хем районун Баян-Кол ор-
тумак школа чач өөредилге чы-
далаа өөреничилер хүлээп алы-
рынга белем болган. Бакмы О. Нур-
сатка баштайгы школа ажилчы-
лары болган үстүкү кластарын
өөреничилер септелген июнь
18-те эгелзип, июль 20-де бүрүн
дооскан.

Школага болган интернатка сеп-
телге мында-ла белем эвес турган.
Школарын 14 интернаттыг 6 арза-
дынын шүктүлүгүлүк маламаттап,
дугайын кластарын бүгү шыла-
дарын булаан. Бүгү педкалар сеп-
телгенге, стоц, саядалар болган
этерекселдер доозаттыган, ин-
тернатка турар өөреничилерин
бүгү иштин, даштыкы хептери,
чоргоп, матраптары чүдүтүп
болган өскө-даа хей ажилдар кы-
дыган. Школарын болган башка-
ларын олар чүдүлгөн — топкаш
мыл болган көмүр даш школа ча-
нында чечир-биле дүжүрүтүп.

Урулдарын өөреничилер болган
башкаларын ажилдарында таар-
мычалыг байдалды тургузуп, шко-
ла интернатты шыларын септел-
дип кымын ажилдарына элзиз
энес. Школа ажилчылары Ойта-
нын Оюн, А. Беляева, Т. Дамыма,
өчөк Чыдыр-оол олар бүгү сеп-
телге дугаарында көмүр элп ажил-
дары. Үстүкү кластарын өөр-
еничилер Тамира-Мадыр-оол, Ка-
ла Байгара, Михаил Тодка-Сары
болган өскө-даа күш-ажылга
сүзүлүп көрүлүп, боттарынын
өөрениш школанын чарач, сизги
болдоор азын, септелгенге эгел-
зип эгелзип, доозулга чедир эл-
кымын ажилдарында. Оларга шко-
ларын дирекциянын өөрүп четти-
ришкенин кырыккен.

Школада күш-ажыл башкамыс на-
зы-хыры 60 ашкан, пенсворок Нок
Биче-оол школанын стоц, парта,
саядалар болган өскө-даа нарын
дери херекселдерин септелген
элп шыларын кымын мычалай
барын болбас. Б. БАГЫТ-ООЛ.

Башкаларын ажилдарында таар-
мычалыг байдалды тургузуп, шко-
ла интернатты шыларын септел-
дип кымын ажилдарына элзиз
энес. Школа ажилчылары Ойта-
нын Оюн, А. Беляева, Т. Дамыма,
өчөк Чыдыр-оол олар бүгү сеп-
телге дугаарында көмүр элп ажил-
дары. Үстүкү кластарын өөр-
еничилер Тамира-Мадыр-оол, Ка-
ла Байгара, Михаил Тодка-Сары
болган өскө-даа күш-ажылга
сүзүлүп көрүлүп, боттарынын
өөрениш школанын чарач, сизги
болдоор азын, септелгенге эгел-
зип эгелзип, доозулга чедир эл-
кымын ажилдарында. Оларга шко-
ларын дирекциянын өөрүп четти-
ришкенин кырыккен.

Школада күш-ажыл башкамыс на-
зы-хыры 60 ашкан, пенсворок Нок
Биче-оол школанын стоц, парта,
саядалар болган өскө-даа нарын
дери херекселдерин септелген
элп шыларын кымын мычалай
барын болбас. Б. БАГЫТ-ООЛ.

Школада күш-ажыл башкамыс на-
зы-хыры 60 ашкан, пенсворок Нок
Биче-оол школанын стоц, парта,
саядалар болган өскө-даа нарын
дери херекселдерин септелген
элп шыларын кымын мычалай
барын болбас. Б. БАГЫТ-ООЛ.

Школада күш-ажыл башкамыс на-
зы-хыры 60 ашкан, пенсворок Нок
Биче-оол школанын стоц, парта,
саядалар болган өскө-даа нарын
дери херекселдерин септелген
элп шыларын кымын мычалай
барын болбас. Б. БАГЫТ-ООЛ.

«Начинлар дег хүрежили». В. Ховалыгын фотошюу.

ДУВУРЕНЧИГ МЕДЭЭ

Инектер чий берген

Тандыла кур чер совхозу — «Тил-
еленин» ажил-ишчилер сизги
кеңселдин организастыг чорутуп ту-
рар дыка-ла өрүңүч, мыдыс бала-
да совхозтун төп суурунун хүн
үер талазында дагып белемде чы-
гир ногаан өңүт чагай кукурданын
кадарчы чок инектер чип турар апар-
ган. Совхозтун-даа, кээсө Советни-
даа удурутук ажилдарыны өвү
көрүп турган-ла алырга чедир кан-
дыг-даа хейчег алабай турар.

Часмы тарылга чач-ла эгелзип ту-
ла ба бурунундан 300 центнер но-
гаан массаы алыр хүлээлгени ал-
ган механизаторларын чажылган
эки шыларын чорутканы ол куку-
руданын чагай өңүтү херечилеп ту-
рар, а бир эвес оон чангыс кило-
граммын-даа инек чип, чааа башып
каар болза, хоумулачыг эвес бе деп
чөтүгү айттырыны салыры тутула.

О. АМАЙ-ООЛ.

Тыванын автоэргелелинин Кызылда автошколазы

III класстын чолаачыларын
белеткез курск
Курсантылар хүлээп алырын
чарлап тур.

Кичээл август 16-да эгел-
зээр. 7 класс дооскан, 18 хар
четкен кижилерин хүлээп
алыр, өөрениринин хөдөзизин
108 рубль.

Таймылыр алырда, Кы-
зыл, Шевченко кудумчуу,
113 «А» бажыга баар,
азы 34-94 дугаарыг те-
лефонче долгаар.

ДИРЕКЦИЯ.

1966—67 өөредилге чылында Кызылдын музыка училищезинге

өөренирлерге немей сургуулдар хүлээп
алырын чарлап тур. Моон адаанда сал-
бырларга өөренир.

1. Фортепианоуун.
2. Үер хөгжүмүн: (кларнет, тромбон,
туба, труба).

3. Удузтун хөгжүмүн: (баян, домбра,
дошпулуур шанзы, чадаган, нигл).

Чүүлдүг-дүр

Нияттын корум-турмуларын
түрөр чоруткара удуз демселер
күштеринер талазы биле хемчелер
дугайында Совет Эмелелин Ком-
мунист партиянын Төл Коми-
тетинин, ССРЭ-нин Дээл Соода-
ния Президиумунун болган Ми-
нистрлер Чөвүлелинин шитпирин
база Чарымын Улуг-Хем райо-
нуун ажилчы чонлары казба-би-
ле таныжып, ол шитпирин бүрү-
биле детип турарлар.

СЭП-ин район комитети болган
аңыл-агыларда партия комитете-
рини ферма, ботталарыга болган хо-
ну шөлдерде ажилдап турар ажил-
чыларын, колхозчуларын орту-
зунга бо чүгүлө айттырыгы таныш-
тырып тайылбырлар-биле агита-
торларын, лекторларын айттырып
чоруткан.

«Чүс-ажылдык хостуу» колхоз-
тун Элел-Хем, салымынын ажил-
чыларын партия болган чыгынын
шитпирин, Дээл Советтик Президи-
умунун Чарымын аажок чүлүдү-
зүпүп деткөөнер.

Ректортуң ораакчымы
А. Ч. КЫЗЫЛ-ООЛ.

АГААР ОРУКТАРЫНДА

Он-он дилжер Василий Наумович Фатеев-биле ужу-
ражыккаар, оон кабинетинин ажил чач кадыла-ла
ажыттынын турар. Наймысалдын чач төп аэровокзалын
билет ахыл-агынын ол баштап турар.

Фатеевич кирген кижилер бүтүр-ле сепкил ханын үе
бербес-ле ханын. Ол канчаар-ла оралдыса, кижилер са-
нынын-ла сепкил хандырын күш четтиккенс. Москва
эзерге бүгү агаар шүжүмдарынын дээр ортуз, оларын
каржып эртер чери, чүс-чүс рейстер, түчү-түчү билет-
тер мында мөөнөттинген. Мычала-лаа черле чугаа
үзүлбес: «Далайтын чорук чоруп апар!» — «Ола-
лап калым!» — «Дүүс» санаторий баар пүтүккага чет-
тигитин, дуулаан-ла көрүр!» — суг-суг дээр-ле
баар.

— ССРЭ-нин хамааты ужулчулук чангыс хүнүн
дугаарында чече кижини базар черинге дедирин турар
деп болзаар силер? — дээр, Фатеев удуз санын ала-
ды: «200—250 мун кижилер! Ол болза дыка удуз хоорайын
чүтүтканы чогулуп санында деп, оон болдоорга, бир хүн-
де бүдүн хоорай агаарга ужул турар-ыр!»

Ылдыг санаторий чүтүткү хамааты агаар флотунун
министерствонун асаажир сөөртүлгөлинин эргелелин
начальниги Павел Николаевич Чуков алап турар.
Ол санатор бистин хамааты ужулчулукун канчаар-
да аажок удуз хөгжүлгөзүн херечилеп турар. Бүтү-ле
агаар шүжүмдарынын узуну 480 мун километр. Оон
иштинде 66 мун километр даштыкынын агаар орук-
тарында хамаарып, 1956 чылдан бээр бистин агаар
орутуве 160 мун километрге узалаан. Ам үеде чалгын-
чыг хөдөгү чүртүн кайы-лаа бузулунга чедирин болуп.
База бир чүгүлө чорутуг: 1800—1900 километр узун
оруткара агаар-биле ышкан чорумчалар дедир орукка
чоразан кижилерден артыкка 38—40 шакты кампап ап
болуу.

Агаар оруктарынын ажитыг чүзү чүгө оларын
ырак-узаванга болган үш-шинеде база-ла эвес. Чедир
чылдын дугаарында самолётка оларынчын бистинин
өртсө 30 ортуга чигелзип. Москва — Хабаровск аразында
билет өртсө мурунда 149 рубль турган болза, ам 108
рубльга чедир чигелзип.

А бистин агаар хөгжүлгөлинин ээтин канчаар оңу!
Совет самолёттары даштыкынын авиаконструкторлар
күзөлдүн-биле салып ап турары таварышты эвес. Газ-
турбинный машиналар өзза таарычалыг бөөп турар.

Бо чылдын сан-чугагалары ап көрөдиз — деп,
аш Чуков чыгалаан. «Ил-18» деп самолётка 10,5
миллон, «Ту-104»-ке 5,2 миллон, «Ил-10»-га 4,2
миллон болгаш «Ан-24», «Ту-124», «Ту-114» деп са-
молёттарга барык 6 миллон чорумчаларын базар черин-
ге чедирген.

Чач беш чылда газ-турбинный самолёттарын саны
улап өөр. Оларын хүлээп алырында 35 хоорайга эн-
дэс ужул-дугайы аэропорттары турар, а чер-черини
200 шүжүмдарына «Ан-24» деп самолёттар чоруп эге-
лээр.

— Чорумчаларга таарымчалык чүүлдер каныгыг?

— Чаа порттарга амы үенин сайзыраган техника-
лар бар турар, хандырылганы болган медалын чаа чеп-
селери ажитаттынар. Рестораннар, дышталыга чер-
лери тургустунар. Хей аалчылар хоар бажынарнын
турар. Агаарга чеченилгени мыл ап организастаар.

Агаар наачынарын өскө-даа кыдыр ажилдарын ды-
ка хей. Ол дугайын Аэрофлоттун кээс ажил-агы бол-
гаш тускай херексел ужулчулукун, эргелелин на-
чалыгын Виктор Анисимович Назаров мынча деп чы-
галап турар:

— Иштин ортан үезинде бээр самолёттар хүн бү-
рүдө чартык миллион ажит тектар черинг таразын
ажаарынга киржип турар.

Ам үеде бистин ужулчуларымыс таралчыларга, гео-
логтарга болган туудугаарга дуулаан, арга-арыгын
өрт-халаанын ажурлуп, почтаны, өчмилерин, азыркы кы-
жилерин сөөртүп турар. Область бүрүндө тускай
херексел ужулчулукун салбылары бар.

Мындыг сан-чугагаларын алап болур.

Совет Эмелелинде санитар ужулчулукун 198 ста-
ндын ажилдап турар. Олар чүгө эртен чылдын бедиин
92.400 катап чалаашкын күсөткен. Бистин бир хай-
лааракын ужулчулукка сезон дугаарында 40—15
өртү түш изердеп турар. Нуттерин хай нурууун
шүтүр-ла агаардан азы парашют-биле дүшкен кижилер-
нин күжү-биле ажурлуп турар. Оон анында ужулчулар
арга-арыгларын байдалын хайгаарла